

SZÖVEG –
PÓTA RÉKA

SOROZAT –
CSALÁDI KISOKOS

MI AZ A KORAI INTERVENCIÓ?

Az elmúlt időszakban egyre több kutatás foglalkozik az agyi fejlődés korai szakaszával, ideértve a fogantatástól kezdődő, anyaméhben töltött kilenc hónapot, majd a születést követő első néhány évet. Ebben az időszakban ugyanis a fejlődés üteme és mértéke annyira hangsúlyos, amennyire egyetlen más életszakaszban sem. Ma már egyértelműen látszik az összefüggés az ekkor szerzett pozitív vagy negatív tapasztalatok és a későbbi képességek kibontakozása között. A nyelv elsajátításától kezdve a problémamegoldó készségeken keresztül a szociális kompetenciáig nagyon sok fontos területre hatnak ki ezeknek az éveknél a meghatározó tapasztalatai. A kora gyermekkori intervenció célja a rendellenességek minél korábbi felismerése és szakszerű kezelése, valamint az érintett családok segítése, támogatása.

♦ A fentiekből következik az is, hogy az ezekben az években szerzett sérülések vagy hiányosságok szociális és érzelmi téren komoly elakadást okozhatnak a fejlődésben. Ugyanakkor pozitív környezeti hatásokkal és élményekkel sok későbbi problémát előzhetünk meg vagy orvosolhatunk hosszú távon ebben a rendkívül fogékony korban. Már egészen korai életszakaszban megállapíthatók olyan eltérések, amelyek később jelentősen befolyásolhatják a gyermek, majd a felnőtt életminőségét.

Az idegrendszeri fejlődési rendellenességek 98 százaléka mögött a méhen belüli, a szülés körüli vagy az azt követő probléma állhat. Ugyanakkor megfelelő fejlesztéssel, terápiával, célzott szocializációval megszüntethetők még azelőtt, hogy komoly problémákká alakulnának át. A kora gyermekkori intervenció célja tehát az ilyen rendellenességek minél korábbi felismerése és szakszerű kezelése, valamint az érintett családok segítése, támogatása. Fontos szemléletbeli vonása, hogy a segítségnyújtás az egész családra irányul, és hangsúlyos eleme a megelőzés.

Mivel komplex területről van szó, ami az egészségügyi, a szociális, a társadalmi felzárkózási, a családjogi és a köznevelési ágazatot egyaránt érinti, a szakterületek összehangolt együttműködésére van szükség ahhoz, hogy a rendszer jól tudjon működni: a szülők tudják, hová lehet fordulni, a szakemberek pedig tudják, hová kell a szülőket irányítani.

Magyarországon számtalan fejlesztési módszer létezik, de a szülők nem tudják, mely problémával milyen életkorban kikhez lehet fordulni a kivizsgálás, majd az ellátás érdekében. Hazánkban 2011-ben nagyjából nyolcezer eltérő fejlődésű, hat éven aluli kisgyermek részesült valamely ágazat (egészségügy, köznevelés, szociális), illetve különböző szolgáltatók által (állami, egyházi, alapítványi, magán) nyújtott korai fejlesztésben, terápiában valamilyen elváltozás miatt. Ugyanakkor a szakirodalom és a nemzetközi összehasonlító adatok szerint ennek a számnak többszöröse, több tízezer a korai fejlesztésre, terápiás ellátásra szoruló 0–5 éves korú kisgyermek száma hazánkban, tehát a problémák beazonosítása, szűrése, majd diagnosztizálása még elmarad a kívánatostól. A sajátos

nevelési igényű kategóriával első osztályba kerülő gyermekek száma évről évre emelkedik, amely az adott évfolyamhoz viszonyítva az elmúlt három évben átlagosan közel öt százalék. Sok esetben az ellátási vagy módszertani protokoll hiánya miatt be sem kerül, illetve visszatér a gyermek a rendszerbe a maradványtüneteivel, ezért kiemelten fontos az ellátás koordinálása.

A fenti felismerésekből született meg az az elképzelés, amely a korábbi, elszigetelt fejlesztések helyett az ágazatköziségre, a gyermek és a család érdekének középpontba helyezésére teszi a hangsúlyt, valamint az ellátórendszerek koordinált, egységes szemléletű fejlesztésével tenné hatékonyabbá a kora gyermekkori intervenció rendszerét. A kormány 5,7 milliárd forintot biztosít a kora gyermekkori intervenció ágazatközi fejlesztésére egy uniós program keretében. Az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP) és Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (Vekop) forrású projekt célja, hogy a fejlődési kockázatok minél korábbi kiszűréseivel, a rendellenességek diagnosztizálásával a családok a gyerekeik számára minél korábbi életkorban megtalálják a megfelelő szakembert és terápiát. A projektbe a legkiválóbb szakembereket kívánják majd bevonni, akikkel egyebek mellett képzési programokat szerveznek, de terveik között szerepel új diagnosztikai eljárások magyarországi megismertetése, új eszközök vásárlása is. ♦

Kép - Profimedia - Red Dot

KORAI INTERVENCIÓBAN, FEJLESZTÉSBEN ÁLTALÁBAN SZÜLETÉSTŐL 5–6 ÉVES KORIG RÉSZESÜLHETNEK AZ ÉRTELMI (PL. BESZÉDFEJLŐDÉS, KOMMUNIKÁCIÓ), ÉRZÉKSZERV- (HALLÁS, LÁTÁS), MOZGÁS- ÉS HALMOZOTTAN SÉRÜLT GYERMEKEK, VALAMINT AKIK A SZOCIÁLIS FEJLŐDÉS, ÉRZELMI FEJLŐDÉS TERÜLETÉN VAGY VISELKEDÉSBEN ELTÉRÉST MUTATNAK. AZ ELLÁTÁSBAN ELSŐSORBAN GYERMEKORVOS, GYÓGYPEDAGÓGUS, GYÓGYTORNÁSZ, PSZICHOLÓGUS VESZ RÉSZT, DE TÁGABB ÉRTELMEBEN IDE TARTOZHAT A VÉDŐNŐ, GYERMEKNEUROLÓGUS, GYERMEKPSZICHIÁTER, GYERMEK ORTOPÉD SZAKORVOS, GYERMEKSZEMÉSZ, GENETIKUS, SZOCIÁLIS MUNKÁS, PEDAGÓGUS, MOZGÁSTERAPEUTA, MŰVÉSZETI TERAPEUTA IS.

OLVASSA A KÉPMÁS DIGITÁLIS VÁLTOZATÁT!

Nem kell tárolni, virtuális könyvespolcán bármikor elérni

Ajándékba is vásárolható

Kiadványát több eszközön is elérheti

Pár kattintással azonnal olvasható, előfizethető

WWW.DIGITALSTAND.HU/KÉPMÁS